

PUTOVANJE JEDNOG DRUIDA

PRIMJERI ZAŠTITE MUZEJSKE GRAĐE U TRANSPORTU

Preventivna zaštita muzejskih predmeta

- Cilj je očuvanje kulturnog naslijeđa od oštećenja.
- Obuhvaća tehničke i organizacijske mjere.
- Predmeti moraju biti pohranjeni u stabilnim i sigurnim uvjetima.
- Temperatura: 18–22 °C.
- Vlažnost: 40–60% relativne vlažnosti.
- Zaštita od svjetlosti, mehaničkih oštećenja i zagađivača (prašina, plinovi).
- Korištenje posebnih kutija, ladica, vrećica, folija...
- Edukacija osoblja o pravilnom rukovanju i sigurnosnim protokolima.

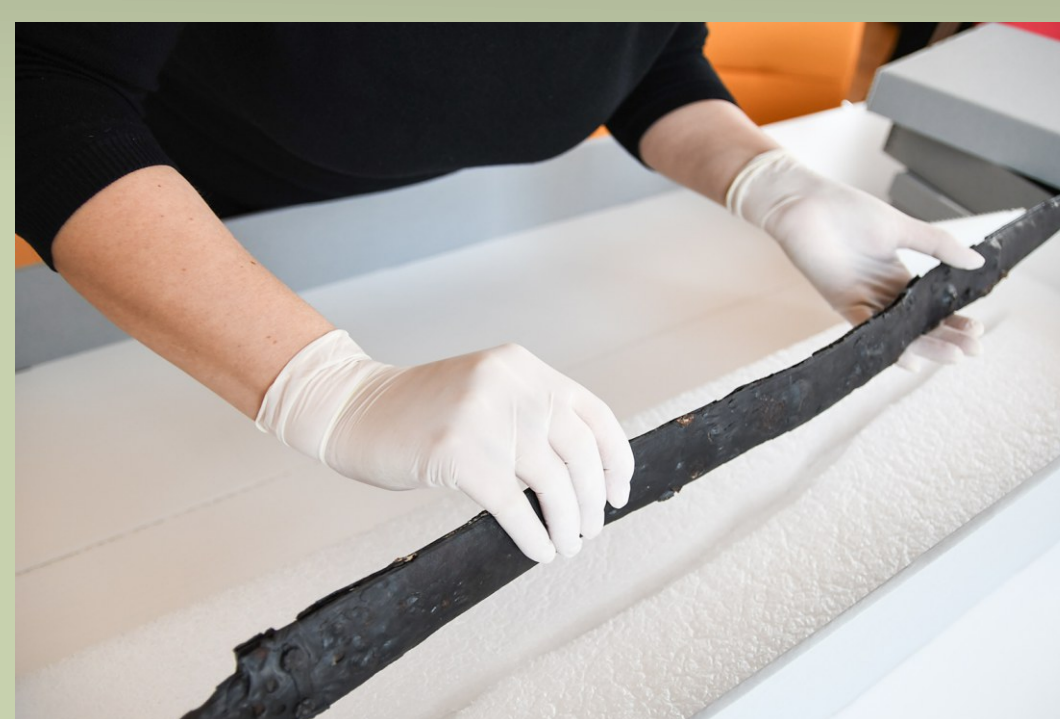
Zaštita muzejskih predmeta tijekom transporta

- Predmeti se štite od fizičkih oštećenja, vibracija i klimatskih promjena.
- Preporučene kutije: od beskiselnih kartona, drva ili specijalnih materijala.
- Unutrašnjost: pjenasti materijali, polistiren, zračni jastuci...
- Sanduci s kontroliranom vlagom i temperaturnim indikatorima.
- Prijevoz specijaliziranim vozilima (tvrtke koje se bave prijevozom muzejskih predmeta).
- Osiguranje predmeta – zaštita od financijskih gubitaka.
- Po dolasku: kontrola predmeta, dokumentacija stanja, pohrana u kontroliranim uvjetima.

Putovanje jednog druida

Dragocjeni predmeti iz groba LT 45 keltskog druida s lokaliteta Zvonimirovo -Veliko polje koji su odabrani za izlaganje na međunarodnoj izložbi *Kelten* u muzeju Mamuz (Mistelbach, Austrija) dio su stalnog postava GMVT. Predmete je najprije bilo potrebno na siguran način izvaditi iz vitrina u stalnom postavu, zatim dokumentirati njihovo stanje. Nakon što su predmeti fotografirani i njihovo stanje dokumentirano, isti su pripremljeni za pakiranje. Budući da se radi o vrlo dragocjenim i osjetljivim predmetima, odabrane su kutije arhivske kvalitete i PH neutralni materijali.

Mač A-4280 iz groba keltskog druida zbog specifičnog oblika i duljine bilo je izazovno spakirati na siguran način. Nabavljena je kutija po mjeri koju je izradila tvrtka specijalizirana za izradu arhivskih kutija. Popuna je napravljena od muzejske pjene (Plastazote LD45) koju je muzejski tehničar izrezao skalpelom u obliku mača kako bi se smanjile vibracije i njegovo pomicanje unutar kutije. Muzejska pjena pokazala se kao vrlo dobar materijal za popunu kutija jer se lako oblikuje, vrlo je lagana i kemijski inertna prema predmetima te osigurava odlična fizička svojstva.

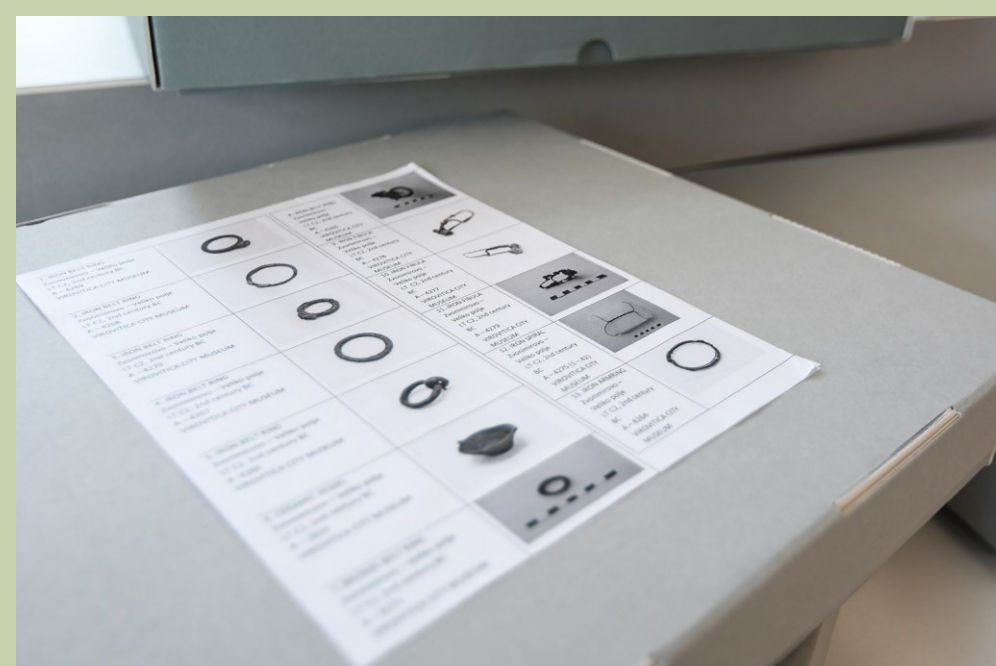

Manji predmeti spakirani su u arhivsku kutiju s pregradama, također s ciljem sprečavanja vibracija i pomicanja te smanjenja broja pojedinačnih kutija što olakšava manipulaciju predmetima. Fibule malih dimenzija izrađene od željeza vrlo su krhke i osjetljive. Za njih su pripremljene kutije s pregradama, a unutar pregrada stavljena je izdubljena muzejska pjena koja sprečava pomicanje i oštećivanje predmeta.

Muzejska pjena

Plastazote LD45 najčešće se koristi za pohranu muzejskih predmeta, kao što je oblaganje ladica i kutija za pohranu osjetljivih predmeta. Također se koristi za izradu podložaka za knjige i izložbene eksponate, kao podloga za entomološke kutije te za zaštitu objekata u transportu. Termorezačem ili skalpelom se lako oblikuje i prilagođava različitim oblicima čime se sprečava pomicanje predmeta tijekom transporta i nastanka potencijalne štete.

Za svaku kutiju izrađena je **naljepnica s podacima** o predmetima čime se olakšao pregled građe. Predmeti su nakon smještanja u kutiju prekriveni beskiselnim materijalima (Tyvek i Tanki avos) kako bi se spriječilo pomicanje, a da se pri tome ne bi utjecalo na njihov kemijski sastav. Sve kutije su smještene u veliki aluminijski sanduk radi što lakšeg i sigurnijeg prenošenja, kao i s ciljem ublažavanja nagle promjene vlage i temperature.

Aluminijski sanduk

Prenosivi aluminijski sanduk namijenjen je za transport raznih predmeta. Radi se o vrlo čvrstom i robusnom sanduku koji štiti predmete i kutije koje su u njega pohranjene, a zbog aluminijske konstrukcije, od kojeg je izrađen, nije težak za prenošenje.

Kutija po mjeri

Iako postoji veliki broj standardnih, gotovih kutija, često je nužno izraditi kutije po mjeri. Premale kutije mogu pritiskati predmete ili dopuštati prolaz svjetla i nečistoća iz zraka, dok će se u prevelikima materijal prilikom transporta pomicati. Stoga je ključno da kutija bude tek malo veća od predmeta koji se pohranjuje, što će osigurati jednostavniju i sigurniju manipulaciju.

Kada su predmeti stigli na **odredište**, kustosica Arheološkog odjela nazočila je pregledu predmeta i postavljanju izložbe. Nakon završetka izložbe, tim stručnih djelatnika GMVT sudjelovao je u demontaži izložbe u Mistelbachu. Uz konzervatoricu-restauratoricu muzeja Mamuz, predmeti su pregledani i utvrđeno je trenutno stanje svih predmeta prije pakiranja za transport natrag u Hrvatsku.